

Rada Ministrów przyjęła 27 sierpnia projekt ustawy budżetowej na przyszły rok. Pierwszy raz od 1990 r. plan finansowy kraju ma być zrównoważony, bez deficytu. Wydatki państwa mają wynieść w roku 2020 tyle samo, co dochody, tj. 429,5 mld zł. Przy tym wszystkie obecne programy społeczne i wsparcia dla samorządów mają być utrzymane, a podatki PIT i CIT niższe. Dobra kondycja finansów państwa to efekt dobrej koniunktury, poprawy ściągальności podatków bezpośrednich i VAT i ich wyższych wpływów do budżetu, a także lepszej ściągальności składek do ZUS. Budżet państwa może poza tym liczyć na wpływy z likwidacji Otwartych Funduszy Emerytalnych.

Resort finansów informuje, że w projekcie budżetu przewidziano wzrost PKB w ujęciu realnym o 3,7 proc. oraz średnioroczny wzrost cen towarów i usług konsumpcyjnych na poziomie 2,5 proc. Wzrost przeciętnego rocznego funduszu wynagrodzeń w gospodarce narodowej oraz emerytur i rent ma wynieść nominalnie 6,3 proc., a wzrost spożycia prywatnego (w ujęciu nominalnym) 6,4 proc.

Skąd dochody

Na prognozowany wzrost dochodów budżetu państwa w 2020 r. będzie mieć wpływ m. in. wzrost gospodarczy, przewidywany wzrost inflacji, a także wdrożone i przygotowywane zmiany systemowe, które służą uszczelnieniu systemu podatkowego. Jak powiedział w jednym z wywiadów minister finansów Marian Banaś, na początku 2009 luka podatkowa wyniosła 9 proc. i w kolejnych latach wzrosła do 26 proc. Obecny rząd obniżył ją do 11,5 proc., czyli poniżej średniej europejskiej, która wynosi 15 proc. Ponadto minister wskazał na zwiększenie wpływów z podatków, m.in. z VAT: w 2017 r. było to 123 mld zł, rok później wzrosło do 180 mld zł.

W komunikacie ministerstwa finansów nie pojawia się wprost kwestia likwidacji Otwartych Funduszy Emerytalnych i wpływów z tego tytułu do budżetu państwa. Wspomniał o tym premier Mateusz Morawiecki, dopytywany przez dziennikarzy na konferencji prasowej i wskazując na ten czynnik komentatorzy ekonomiczni. W przyszłym roku do budżetu państwa wpłynie część pieniędzy z tytułu tzw. opłaty przekształceniowej w wysokości 15 proc. wartości zgromadzonych funduszy - w przypadku, jeśli obywatel (z 16 mln uprawnionych) wybierze przelanie pieniędzy na swoje Indywidualne Konto Emerytalne, a nie pozostawi ich w ZUS. Łącznie chodzi o ok. 162 mld zł w OFE. 15 proc. tej kwoty stanowi ok. 24 mld zł. Przy założeniu, że wszyscy uprawnieni zdecydowałiby się na IKE, cała ta suma zasiliłaby budżet państwa. Premier wspominał, że szacuje wpływy państwa z tego tytułu na ok. 10-11 mld zł rocznie, w roku przyszłym i 2021.

Wpływ na dochody budżetowe w 2020 r. mają mieć również działania, dzięki którym osoby fizyczne skorzystają na zmniejszeniu obciążeń podatkiem PIT: zwolnienie z podatku przychodów z pracy i umów zlecenia osób poniżej 26. roku życia do kwoty 85 528 zł (od sierpnia 2019 r.); obniżenie stawki podatkowej dla pierwszego progu podatkowego na skali podatkowej z 18 do 17 procent (od października 2019 r.); podwyższenie pracowniczych kosztów uzyskania przychodu (od października 2019 r.).

Jakie wydatki

Przy niższych rok do roku planowanych kosztach obsługi długu Skarbu Państwa, rząd założył m.in. następujące kluczowe wydatki:

- finansowanie rozszerzonego Programu „Rodzina 500+”, który od 1 lipca 2019 r. obejmuje wszystkie dzieci do 18. roku życia bez kryterium dochodowego;

- finansowanie ze środków *Solidarnościowego Funduszu Wsparcia Osób Niepełnosprawnych* świadczenia uzupełniającego dla osób niezdolnych do samodzielnej egzystencji;
- realizację świadczeń rodzinnych, która zakłada podwyższenie wysokości zasiłku pielęgnacyjnego od 1 listopada 2019 r. (II etap), podwyższenie kwoty świadczenia pielęgnacyjnego od 1 stycznia 2020 r., wzrost kryterium dochodowego uprawniającego do świadczenia z funduszu alimentacyjnego od 1 października 2019 r.;
- wypłatę uzupełniającego świadczenia rodzicielskiego dla osób, które wychowały co najmniej 4 dzieci i z tytułu długoletniego zajmowania się potomstwem nie wypracowały emerytury w wysokości odpowiadającej co najmniej kwocie najniższej emerytury;
- realizację rządowego programu „Dobry start” – wsparcie finansowe w wydatkach związanych z rozpoczęciem roku szkolnego w wysokości 300 zł na każde dziecko w wieku szkolnym;
- waloryzację świadczeń emerytalno-rentowych od 1 marca 2020 r. wskaźnikiem waloryzacji na poziomie 103,24 proc.;
- zwiększenie limitu wydatków na obronę narodową (zaplanowano o około 5 mld zł więcej w stosunku do 2019 r.);
- zwiększenie wydatków na szkolnictwo wyższego i naukę;
- dalszy wzrost wydatków na system ochrony zdrowia;
- finansowanie *Programu modernizacji Policji, Straży Granicznej, Państwowej Straży Pożarnej i Służby Ochrony Państwa w latach 2017-2020* oraz *Programu modernizacji Służby Więziennej w latach 2017-2020*;
- inwestycje transportu lądowego, kolejowego i drogowego, w tym na szczeblu samorządowym poprzez *Fundusz Dróg Samorządowych*;
- realizację zadań przeciwdziałających wykluczeniu transportowemu mieszkańców niewielkich miejscowości poprzez wsparcie finansowe z *Funduszu rozwoju przewozów autobusowych o charakterze użyteczności publicznej*;
- realizację *Rządowego Programu Uzupełniania Lokalnej i Regionalnej Infrastruktury Drogowej – Mosty dla Regionów*;
- realizację programów wieloletnich gospodarki morskiej, w tym budowa drogi wodnej łączącej Zalew Wiślany z Zatoką Gdańską.

Przyjęty przez Radę Ministrów projekt budżetu do końca sierpnia ma trafić na forum Rady Dialogu Społecznego.